

Katedra primární pedagogiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: Iva Chwastková

Termín SZZ: květen 2016

Název DP: Postupy rozvoje čtenářské gramotnosti v podmínkách malotřídní školy

Datum posudku: 6.5.2016

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel:	Posuzovatel: doc. Radek Marušák

A. Požadované náležitosti diplomové práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.

4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplň příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita diplomové práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N

Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Autorka se ve své práci zabývá tématem v současné době často skloňovaným – čtenářskou gramotností. Toto téma vztahuje ke specifikům malotřídní školy, což je zúžení velmi zajímavé a podnětné. Z práce je patrné velké osobní zaujetí, její kvality jsou nejvýraznější v praktické části věnované akčnímu výzkumu.

V teoretické části si diplomantka vytváří poměrně kvalitní východiska pro část praktickou. Z mého pohledu však nebylo příliš šťastné, že si diplomantka určuje mnoho cílů. To vede k tomu, že nám autorka sice nabízí množství témat, zásadní linie práce, tedy mapování specifik malotřídní školy pro rozvoj čtenářské gramotnosti, se z teoretické části často vytrácí a je nahrazována tématy obecně pedagogickými (např. individualizace). Jejich propojení s tématem je mnohdy značně volné. Samotné malotřídní škole je věnováno pouze 6 stránek textu, ani v dalších kapitolách není toto téma dostatečně akcentováno.

Sympatický je autorčin kritický přístup k RVP. Zdůrazňuje, že je čtenářská gramotnost pro rozvoj funkční gramotnosti zcela zásadní, samotné RVP ji však zmiňuje minimálně. Na s. 16 (i dále) diplomantka akcentuje význam osobnosti učitele pro rozvoj čtenářské gramotnosti, při vymezení faktorů ovlivňujících rozvoj čtenářské gramotnosti ji klade na druhé místo, přičemž výčet faktorů vnímá jako hierarchii důležitosti. **V tom případě by při obhajobě zasloužilo vyjádřit se k tomu, proč jsou individuální vlohy a dispozice až na 8. místě.**

Při práci se svými žáky vychází diplomantka zejména z metod RWCT. Ty jsou skutečně dobrým (nikoli však jediným) nástrojem. V praktické části však diplomantka využívá i nástrojů jiných, které přinášejí do procesu jiné kvality. **Při obhajobě by tedy bylo dobré vztáhnout se i k jiným postupům a strategiím vedoucím k rozvoji čtenářské gramotnosti a zmínit jejich výhody a případná úskalí, stejně tak zmínit i výhody a úskalí metod RWCT.**

V kapitole vztahující se k malotřídním školám uvádí autorka jejich mnohá pozitiva a výhody. Zdůrazňuje přirozenou spojitost mezi malotřídními školami a alternativními programy. Tato spojitost však není automatická, jak dokazuje příkladem kolegyně, po níž třídu přebírala. Je si tedy vědoma, že i zde je zásadní pedagog, který využívá vstřícného prostředí pro zavádění inovací.

Vidí diplomantka i nějaká úskalí malotřídních škol (zajímavé by bylo vztáhnout je ke čtenářské gramotnosti)?

Jako zásadní téma pro obhajobu vnímám potřebu shrnutí specifik malotřídní školy

pro rozvoj čtenářské gramotnosti.

Praktická část přináší mnohé zajímavé příklady z praxe. Autorka nevytváří nové modely a strategie, ale velmi smysluplně ověřuje již vytvořené edukační modely ve své praxi. Úspěšnost své práce v oblasti vztahu dětí ke čtení a knize dokládá i v příloze zveřejněnými trojlístkami a diagramy.

Kterou ze zvolených metod a strategií považuje pro sebe jako nejvhodnější a proč, která se ukázala učebně nejefektivnější?

Jaké konkrétní podmínky malotřídní školy ji byly v realizaci programů vstřícné, jaké naopak problematické (autorka ve svém shrnutí neodpověděla na problémovou otázku 2 ze strany 10)?

Práci považuji za inspirativní zejména v praktické části. Její největší význam však spatřuji v přínosu pro samu autorku – ověřila si úspěšnost zvolené cesty a věřím, že pro ni byla tato práce impulsem do vlastní praxe.

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem DP:

Drobná poznámka ke straně 13 – kniha už není pro děti základním zdrojem informací a pravděpodobně (i když nám to může být líto) v budoucnu ani nebude.

Vzhledem k tomu, že je kniha mnohdy i umělecký artefakt (to bohužel diplomantka reflektuje jen dílčím způsobem, přestože v akčním výzkumu s mnoha beletristickými knihami pracuje), bylo by zajímavé vnést do práce i téma umělecké gramotnosti – to je však jen dílčí poznamenání.

Na s. 31 autorka uvádí zjištění vztahující se k Finsku. Kromě jediného citovaného zdroje však jiné nejsou. Kde našla diplomantka oporu pro svá tvrzení ao realitě finského školství,

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

Viz tučný test výše.

Doporučuji k obhajobě:

ANO

NE

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
---------	-------------	-------	------------

Podpis: